

Ljubljana, 29.8.2020

Generalnemu direktorju podjetja 2TDK g. Dušanu Zorko

Zadeva: Odgovor na dopis 2TDK št. 40-349/2020 z dne 14. 8. 2020

Spoštovani,

Najprej se zahvaljujemo za odgovor na naša opozorila glede poteka javnega Projekta 2TDK.

Na našo žalost pa je podrobnejši pregled vašega odgovora pokazal, da odgovor ne prinaša nobenih novih dokazov, na podlagi katerih bi lahko ovrgli dvome, da Projekt res poteka gospodarno, in sume, da se v njegovi izvedbi pojavljajo velika korupcijska tveganja.

Ker se zavedamo resnosti te ocene, jo bomo v nadaljevanju utemeljili. Pri tem se bomo podrobneje ukvarjali samo z dvema vprašanjema: **z investicijskim programom** in **obsegom angažiranih sredstev**. Prvo vprašanje je (ne pa v celoti) v pristojnosti podjetja – investitorja, drugo predvsem v pristojnosti vlade oz. MZI in bomo nanj opozorili zgolj zato, ker ste vi glede njega podali zavajajočo izjavo, čeprav je bilo vprašanje namenjeno MZI oz. vladi.

1. Investicijski program (IP)

Najprej si oglejmo dejstva, ki so znana strokovnjakom civilne družbe in ki v javnosti sprožajo številna vprašanja, zaradi katerih je zaupanje v korekten potek projekta vsak dan manjše.

- 1.1. Za izdelavo Investicijskega programa (IP) ste najprej (29. 1. 2018) sklenili pogodbo v višini 829.600 evrov, nato pa še aneks v višini skoraj 200.000 evrov, skupaj torej 1.029.216,40 evra. Strokovnjaki ocenjujejo, da je realna vrednost same izdelave IP okrog 20 - 25.000 evrov. Za tako ceno je DARS pridobil IP za Tretjo razvojno os, ki je po številu prometnih objektov na trasi povsem primerljiv projekt. Rok za izdelavo IP je bil 18 mesecev.
- 1.2. Ceno ste utemeljili s podatkom, da so v pogodbi dogovorjene še druge naloge. V javnosti velja prepričanje, da je to nekorektno, nikoli pa tudi niste verodostojno zanikali, da se med temi »nalogami« ne skrivajo dela, ki spadajo v redni delovni program MZI (»outsursanje«). To je toliko bolj problematično, ker je bila osnovna pogodba za izdelavo dogovorjena prej, kot je dobilo podjetje 2TDK operativno za pravomočnost;
- 1.3. Javnost posebej zanima poročilo Deloitta o poteku (osnovne) pogodbe, ki je rezultiralo v sklenitev aneksa, zlasti podroben pregled stroškov. Pri tem se v javnosti pogosto zastavlja vprašanje, ali ni med temi stroški mogoče najti tudi stroške sodelovanja uslužbencev MZI, DRSI in DRI, kar bi nedvomno pomenilo veliko korupcijsko tveganje.

Tega poročila nam ni uspelo dobiti, prav tako ne imena strokovnjaka, ki ga je preveril in odobril.

- 1.4. Za ta sredstva ste (z veliko zamudo glede na prvotne dogovore) dobili IP, ki se mu avtor (podjetje Deloitte) odreka oz. v protokolu posebej opozarja, da za podatke, uporabljene v izračunih, ne prevzema nobene odgovornosti; gre torej za nekakšen političen, ne strokoven načrt izvajanja projekta in tak je bil, brez dodatnih obrazložitvev, sprejet na vladi;
- 1.5. Skupaj z MZI ste PSCN prepričali, da bi lahko strokovno pregledal predlog IP in k njemu oblikoval svoje mnenje in pripombe pred obravnavo oz. sprejemom na vladi. To je bila groba kršitev vladnega odloka o pristojnostih in nalogah PSCN;
- 1.6. V nadaljnjem delu je PSCN ugotovil številne pomanjkljivosti IP in od ministrice Bratuškove dobil zagotovilo, da bo že v letu 2019 opravljena revizija IP, pri kateri bodo sodelovali strokovnjaki PSCN. V svojem pismu zdaj navajate, da bo »novelacija« IP (ne revizija!) opravljena do konca leta 2020 in predložena vladi v letu 2021, sodelovanja PSCN pri tem ne zagotavljate;
- 1.7. V vsem tem času torej velja kot pravna podlaga izvajanja projekta sedanji invalidni in povsem nedorečen (primer: gospodarjenje z izkopanim materialom) IP, kar zahteva številne sprotne korekcije in odstopanja v praksi. Vi nekatere od teh odstopanj (npr. uskladitev profilov predorov z evropskimi standardi) neupravičeno imenujete »enormne prihranke« pri izvajanju projekta;
- 1.8. V vsem tem času niste pripravili nobene javne predstavitve poteka projekta, čeprav bi glede na javnost projekta to morali storiti; vsaj zato, da se zmanjša nezaupanje javnosti v potek projekta. Na to vas opozarja tudi PSCN (Tretje poročilo), vlada pa je to potrdila. Še več, ves čas svoje poslovanje »skrivate« za trditvami, da poslovni podatki ne morejo biti javni, ker se morati držati ZGD, pri čemer ne razlikujete med poslovnimi podatki podjetja in Projekta. Pri tem namerno spregledujete, da ste družba v lasti države in da izvajate projekt ne za svoj, temveč za račun državljanov. Iz tega »nesporazuma« izhajajo številne napake, saj niti zunanji strokovnjaki niti PSCN nimajo sprotnega vpogleda v dogajanje. (Kot primer naj navedemo samo panično spreminjanje sklepov glede Glinščice, za katere je javnost prepričana, da so bili podjetju »svetovani«);
- 1.9. Pojavlja pa se tudi vrsta drugih vprašanj, o katerih bi morala biti javnost pravočasno in verodostojno obveščena. Kot primer: transport okoli 6 mio m³ bo zahteval okoli milijon kamionskih prevozov. Sprašujemo, ali so opravljene potrebne analize o vplivih teh transportov na okolje, na stanje cest in prometa in pridobljena potrebna soglasja? Bodo prizadeti občani zapirali ceste in povečevali že tako velike zamude pri izvajanju projekta? Gospodarno vodenje projekta zahteva verodostojne odgovore na taka vprašanja, zakonsko določena transparentnost vodenja projekta pa pravočasno seznanjanje javnosti z načrtovanimi dejanji. Na podlagi vaših odgovorov na naša konstruktivna opozorila v to nismo prepričani.

2. OBSEG ANGAŽIRANIH SREDSTEV

Vaša trditev, da je naša navedba o treh milijardah za Projekt angažiranih sredstev zavajajoča, je povsem v nasprotju z dejstvi in torej neresnična. Kar zadeva višino angažiranih sredstev, je IP povsem jasen: skupna vsota predvidenih sredstev presega tri milijarde evrov (IP, str. 286 in 287).

Kar zadeva porabo teh sredstev, IP predvideva porabo za izvedbo projekta v višini 1.195 mio evrov. Ostala sredstva so namenjena »plačevanju dostopnosti tirov« (infrastrukture) in plačevanju stroškov upravljanja prometa.

Doslej ne MZI ne vlada nista pojasnila, kaj pomeni »dostopnost do infrastrukture«. Komu in zakaj bo Proračun (iz sredstev, zbranih na podlagi Sklepov o povečani cestnini za transport blaga in povečani taksi za pretovor) plačeval »dostopnost do tirov«, ki so v državni lasti? Še manj je pojasnjeno, kako to sistemsko zagotoviti naslednjih 40 let.

Kar zadeva »plačevanje stroškov upravljanja prometa«, kaže ta formulacija na to, da IP predvideva izgubo iz tekočega prometa po trasi 2TDK, ki bi sicer moral pokrivati vse stroške transporta. Seveda pa nosilci projekta načrtovano izgubo v celoti zanikajo. Čemu je torej namenjeno plačevanje stroškov »upravljanja prometa«?

O ostanku teh sredstev v Proračunu, o čemer govorite vi, kolikor nam je znano, IP ne govori. Če je skozi to res načrtovan nov vir Proračuna, je to nedvomno sporno in v neskladju z utemeljitvijo Sklepov o povišani cestnini in pretovorni taksi.

V SINTEZI-KCD ocenjujemo, da ima javnost pravico dobiti konsistenten in verodostojen odgovor tudi na ta vprašanja.

3. SKLEPNA UGOTOVITEV

Očitno je, da vaš odgovor ne prinaša dejstev, s katerimi bi lahko odgovorili na nakazana vprašanja, ki razburjajo javnost in zaradi katerih javnost potek tega projekta primerja s projektom TEŠ 6. Vaš odgovor na naša vprašanja in konstruktivno zaskrbljenost za projekt 2TDK, ki ga že ves čas podpiramo, ne odpravlja niti že obstoječih dvomov niti sumov, temveč poraja nove. Očitno je namreč, da vsaj glede nekaterih (transparentnost izvajanja projekta, npr.) vztrajate pri praksi, ki do javnosti ni korektna in je tudi politično nesprejemljiva. Hkrati je iz tega razgovora bolj ali manj jasno, da verodostojnih podatkov in razkritja dejstev ne moremo pričakovati niti v bodoče. Ker SINTEZA-KCD nima preiskovalnih pristojnosti in kapacitet, da bi sama iskala skrivane odgovore, bomo za pridobitev teh podatkov in njihovo predstavitev javnosti zaprosili usposobljene in pristojne institucije.

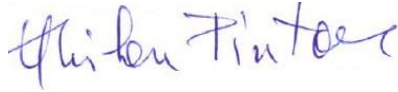
S pozdravi.

P. S.: Poskus zmanjševanja pomembnosti teh vprašanj in naših opozoril, ki smo vam jih zastavili kot institucija civilne družbe, s tem, da prehajate na obliko osebnega ogovarjanja in odgovarjanja kaže, da imate avtorji odgovora določene značajske težave v komuniciranju. Če ima določen dopis oznako institucije, potem pravila korektnosti zahtevajo, da ga obravnavate kot stališče institucije.

Za SINTEZO-KCD

Predsedujoči

Emil Milan Pintar

V vednost:

- Kabinet predsednika vlade;
- Minister za infrastrukturo g. Jernej Vrtovec;
- Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor;
- Predsednik PSCN g. Jadran Bajec